

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK

JMÉNEM REPUBLIKY

Městský soud v Praze rozhodl v senátě složeném z předsedy Štěpána Výborného a soudců Jana Kratochvíla a Jana Schneeweise ve věci

žalobce: **M. S.**

zastoupený advokátkou JUDr. Bc. Marcelou Oškrdovou
sídlem Národní 416/37, Praha 1

proti
žalovanému:

Hlavní město Praha
sídlem Mariánské náměstí 2/2, Praha 1

o žalobě na ochranu před nezákonným zásahem, pokynem nebo donucením správního orgánu,

takto:

- I. Žaloba se zamítá.
- II. Žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení.

Odůvodnění:

I. Vymezení věci a průběh řízení před správním orgánem

- 1. Žalobce se podanou žalobou na ochranu před nezákonným zásahem, pokynem nebo donucením správního orgánu domáhá určení, že rozhodnutí Městské policie hl. m. Prahy o odtahu osobního vozidla tovární značky Volvo, SPZ: XXX, jehož vlastníkem je žalobce (dále jen „žalobcovo vozidlo“), dne 15. 12. 2020 zaparkovaného na vyhrazeném parkovišti na adrese Vlastina 26, Praha 6, bylo nezákonným zásahem.

Shodu s prvopisem potvrzuje X

2. V rámci lustrace zóny placeného stání zjistil strážník městské policie č. 2959, že žalobcovo vozidlo stojí v modré zóně, aniž by mělo uhrazený poplatek za stání. O odtahu vozidla rozhodl strážník na základě § 27 odst. 5 zákona č. 361/2000 Sb., o provozu na pozemních komunikacích a změnách některých zákonů, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o silničním provozu“).

II. Obsah žaloby

3. Dle žalobce nebyly splněny zákonné podmínky pro odtah vozidla. Stání žalobcova vozidla nesmí být delší než tři minuty a nesmí ohrozit ani omezit účastníky provozu na pozemních komunikacích, popřípadě řidiče vozidel, pro něž je parkoviště vyhrazeno. Stání žalobcova vozidla však účastníky provozu na pozemních komunikacích ani řidiče, pro něž je parkování vyhrazeno, neohrozilo ani neomezilo. V bezprostřední blízkosti žalobcova vozidla byl dostatek parkovacích míst.
4. Zákon říká, že strážník o odstranění vozidla „rozhodne“, což značí, že musí posoudit přiměřenost odtahu dané dopravní situací. Toto posouzení má spočívat především ve zhodnocení naplnění výše uvedených podmínek dle § 27 odst. 1 písm. o) zákona o silničním provozu. Protože nebyly splněny obě popsané podmínky, nebylo možno rozhodnout o odtahu a případný přestupek měl být řešen jiným způsobem, například uložením pokuty.
5. Dle žalobce je odtah vozidla zásahem do vlastnického práva. Není přijatelné, aby v demokratickém státě panovala na straně veřejné správy absolutní libovůle, v jejímž důsledku je zasahováno do základních práv občanů.
6. Žalobce navrhuje, aby soud vyslovil, že odtah žalobcova vozidla byl nezákonným zásahem.

III. Vyjádření žalovaného

7. Žalovaný nesouhlasí s žalobcovou interpretací § 27 odst. 1 písm. o) zákona o silničním provozu. Toto ustanovení podle žalovaného zakazuje stání na vyhrazeném parkovišti. Zároveň z toho pravidla stanoví výjimku: stání nepřekročí dobu tří minut a současně neohrozí ani neomezí další účastníky provozu, případně řidiče, pro něž je stání vyhrazeno. Tyto dvě podmínky musí být splněny kumulativně, jinak se výjimka neuplatní a strážník může rozhodnout o odstranění vozidla. K tomu odkazuje na rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 19. 5. 2010, č. j.: 3 Aps 2/2010 – 88.
8. Žalovaný uvádí, že o odtahu žalobcova vozidla nebylo rozhodnuto ve správním řízení. Proto žalovaný (respektive městská policie) nedisponuje spisovým materiálem ve smyslu § 17 zákona č. 500/2004 Sb., správní řád, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „správní řád“).
9. Z fotodokumentace z místa a času odtahu dle žalovaného vyplývá, že se neprokázalo žalobcovo tvrzení o dostatku jiných parkovacích míst v bezprostředním okolí žalobcova vozidla.
10. O odstranění vozidla bylo dle žalovaného rozhodnuto v souladu se zákonem, navrhuje proto zamítnutí žaloby pro její nedůvodnost.

IV. Replika žalobce

11. Žalobce se v replice k vyjádření žalovaného ohradil vůči zdůvodnění neexistence správního spisu. Není podle něj možné připustit, aby v případě zásahu do základního práva žalobce nebyla o tomto vedena řádná spisová dokumentace pro účely prověření zákonnosti postupu správního orgánu. Pokud byly v souvislosti s faktickým zásahem strážníka vytvořeny jakékoliv dokumenty, měly tyto být podle zákona č. 499/2004 Sb. řádně označeny.
12. Žalobce poukázal na část rozsudku Nejvyššího správního soudu č. j. 3 Aps 2/2010 – 88, ve které se podává, že prvotním účelem odstranění vozidla je zajistit, aby mohlo být vyhrazené parkoviště užíváno oprávněnými osobami. Takový účel u žalobce naplněn nebyl, protože za vozidlem žalobce byl dostatek parkovacích míst, což je zřejmé z fotodokumentace místa odtahu. Prostor

Shodu s prvopisem potvrzuje X

před žalobcovým vozidlem nebyl dostatečně zdokumentován, ale lze předpokládat, že tam byla situace obdobná.

13. Žalobce zdůraznil, že předmětem jeho žaloby není otázka, zda se dopustil přestupku, nýbrž zda odtah vozidla, které neomezuje oprávněné uživatele parkoviště, je přiměřeným jednáním státní správy. Zvláště za situace, kdy na daném parkovišti bylo více neobsazených, než obsazených parkovacích míst. Zásah žalobce považuje za neproporcionální.

V. Posouzení žaloby Městským soudem v Praze

14. Soud o věci rozhodl bez nařízení ústního jednání postupem podle § 51 odst. 1 zákona č. 150/2002 Sb., soudního řádu správního, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „soudní řád správní“), účastníci s takovým postupem souhlasili.
15. Soud žalobu posoudil jako žalobu proti nezákonnému zásahu, pokynu nebo donucení správního orgánu ve smyslu § 82 a násl. soudního řádu správního. Neshledal přitom žádné důvody svědčící nepřipustnosti žaloby. Pokud jde o pasivní legitimaci žalovaného, žalobce sice označil jako žalovaného Městskou policii hl. m. Prahy, soud však z žalobních tvrzení dovodil pasivní legitimaci hlavního města Prahy a dále s ním jako se žalovaným jednal. Jeho pasivní legitimaci zakládá § 83 soudního řádu správního, podle něhož je v případě zásahu obecní policie žalovaným orgánem obec. Proti tomuto postupu soudu žalobce nevznesl námitek.
16. Soud přezkoumal zásah dle § 87 soudního řádu správního podle skutkového a právního stavu v době zásahu, neboť se žalobce domáhal pouze určení, že zásah byl nezákonný. Soud došel k závěru, že žaloba není důvodná.
17. Podle § 27 odst. 1 písm. o) zákona o silničním provozu nesmí řidič zastavit a stát „*na vyhrazeném parkovišti, nejde-li o vozidlo, pro které je parkoviště vyhrazeno; to neplatí, jde-li o zastavení a stání, které nepřekročí dobu tři minut a které neohroží ani neomezí ostatní účastníky provozu na pozemních komunikacích, popřípadě neomezí řidiče vozidel, pro něž je parkoviště vyhrazeno.*“
18. Podle § 27 odst. 5 zákona o silničním provozu „*o odstranění vozidla, které neoprávněně stojí na vyhrazeném parkovišti, rozhodne policista nebo strážník obecní policie; vozidlo se odstraní na náklad jeho provozovatele.*“
19. Soud nejprve konstatuje nespornou skutečnost, že žalobcovo vozidlo stálo dne 15. 12. 2020 na vyhrazeném parkovišti – v modré zóně – déle než tři minuty, aniž by mělo uhrazený poplatek za stání. Strážník proto rozhodl o jeho odtahu.
20. Soud zdůrazňuje, že § 27 odst. 1 písm. o) zákona o silničním provozu zakazuje zastavení a stání vozidel na vyhrazených parkovištích a zároveň upravuje výjimku z tohoto zákazu. Výjimečný případ, kdy je stání dovoleno, musí kumulativně splňovat dvě podmínky: 1) doba stání nepřekročila 3 minuty a současně 2) stání neohrožuje ani neomezuje ostatní účastníky provozu na pozemních komunikacích, případně neomezí řidiče vozidel, pro něž je parkoviště vyhrazeno. Pokud nejsou podmínky této výjimky splněny současně, je strážník oprávněn rozhodnout o odtahu.
21. Soud přitom dospěl k závěru, že žalobce obě výše uvedené podmínky současně nesplnil. V daném případě je především postaveno na jisto, že doba stání žalobcova vozidla překročila 3 minuty, když žalobce ani netvrdil, že by stání jeho vozidla bylo ve skutečnosti kratší než tři minuty. Jeho vozidlo tak stálo na vyhrazeném místě neoprávněně a strážník mohl rozhodnout o odtahu. Ani případný dostatek volných parkovacích míst v okolí žalobcova vozidla by na tomto závěru ničeho nezměnil. Pokud je tedy mezi účastníky sporné, zda byl v době odtahu v blízkosti žalobcova vozidla dostatek jiných volných míst k parkování, je takový údaj pro daný případ irrelevantní. Soud proto otázku dostatku eventuálních dalších volných parkovacích míst neposuzoval.

22. Soud přitom souhlasí se žalobcem, že účelem odtahu vozidla je primárně zajištění parkovacích míst pro oprávněné uživatele parkoviště. Z tohoto účelu však nelze dovodit, že by strážník a priori nemohl rozhodnout o odtahu, když se v okolí neoprávněně stojícího vozidla nachází určitý počet volných parkovacích míst. Parkoviště je vyhrazeno pro neuzavřený počet oprávněných uživatelů, ať už místních rezidentů, či jiných řidičů, kteří si stání zaplatí. Namísto jich přitom může přijet za účelem parkování libovolný a předem stěží odhadnutelný počet, který může být i vyšší, než kolik bude momentálně volných míst. Nelze od strážníka požadovat, aby na místě vyčkával s nařízením odtahu až do doby, než bude naplněna kapacita parkoviště. Takový způsob vymáhání zákona by byl zcela zřejmě neefektivní a neúčelný.
23. Soud se neztotožnil ani s námitkou žalobce, že odtah byl nepřiměřeným zásahem do vlastnického práva žalobce. Žalobci nic nebránilo si stání zaplatit (ať už na daném místě či na jiném parkovišti) a odtahu se tak předem vyhnout. Přiměřenost zásahu byla dána právě naplněním zákonných podmínek pro rozhodnutí o odtahu (stání delší tři minut) a soud nezjistil žádné další okolnosti, které by nasvědčovaly nepřiměřenosti zásahu. Pokud žalobce argumentuje, že tak citelný zásah do práva žalobce vyžadoval, aby byl bezprostředně ohrožen právem chráněný zájem, aby toto ohrožení nešlo odvrátit jinak a aby zásah co nejméně poškozoval práva osoby, proti které směřoval, pak soud podotýká, že uvolnění parkovacího místa po vozidle, které stojí na místě déle než tři minuty bez řidiče, nelze dosáhnout jinou cestou, než právě odtahem vozidla, zejména pak tohoto účelu nelze dosáhnout pouhým vypsáním pokuty, jak tvrdí žalobce. Nadto soud zdůrazňuje, že případná otázka odpovědnosti za přestupek a otázka naplnění zákonných podmínek pro odtah vozidla jsou na sobě v zásadě nezávislé. Nelze mezi nimi hledat vztah subsidiarity v tom smyslu, že kde k potrestání za přestupek postačí pokuta, není namístě dále zasahovat do práv žalobce odtahem vozidla. Odtah vozidla není správním trestem za přestupek.
24. Za nedůvodnou považuje soud rovněž námitku, že k případu nebyl veden spis. Rozhodnutí strážníka o odtahu se dle setrvalé judikatury správních soudů, ale také dle žalobce samotného (jak lze usoudit ze zvoleného žalobního typu), nepovažuje za rozhodnutí, tedy za produkt správního řízení, nýbrž za faktický zásah. Na rozdíl od rozhodnutí (individuálního správního aktu) jsou faktický zásah, pokyn či donucení v teorii chápány jako bezformální úkony, tedy není třeba k nim vést spis v obdobném rozsahu, jako je tomu u formálních rozhodnutí a jak to vyžaduje správní řád v ustanoveních o „vedení řízení“. V každém případě však žalovaný řádně evidoval všechny relevantní dokumenty k dané věci, když tyto (protokol o odtahu a fotodokumentaci) dodal soudu v ucelené podobě. Soud ani s přihlédnutím k žalobním námitkám nezjistil, že by v dokumentech předložených žalovaným chyběly takové písemnosti či údaje, jejichž absence by soud vedla k pochybnostem o řádném zjištění skutkového stavu, správném právním posouzení případu, o zákonnosti žalobcova postupu či o respektování práv žalobce.

VI. Závěr

25. Žalobce se svými námitkami tedy neuspěl; jelikož v řízení o žalobě nevyšly najevo žádné vady, k nimž je nutno přihlížet z úřední povinnosti, městský soud zamítl žalobu jako nedůvodnou.
26. O náhradě nákladů řízení rozhodl soud v souladu s § 60 odst. 1 soudního řádu správního. Žalobce neměl ve věci úspěch, a nemá proto právo na náhradu nákladů řízení; žalovanému pak v řízení o žalobě nevznikly žádné náklady nad rámec běžné úřední činnosti, náhradu nákladů ani nežádal.

Poučení:

Proti tomuto rozhodnutí lze podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává ve dvou (více) vyhotoveních u Nejvyššího správního soudu, se sídlem Moravské náměstí 6, Brno. O kasační stížnosti rozhoduje Nejvyšší správní soud.

Shodu s prvopisem potvrzuje X

Lhůta pro podání kasační stížnosti končí uplynutím dne, který se svým označením shoduje se dnem, který určil počátek lhůty (den doručení rozhodnutí). Případně-li poslední den lhůty na sobotu, neděli nebo svátek, je posledním dnem lhůty nejbližší následující pracovní den. Zmeškání lhůty k podání kasační stížnosti nelze prominout.

Kasační stížnost lze podat pouze z důvodů uvedených v § 103 odst. 1 s. ř. s. a kromě obecných náležitostí podání musí obsahovat označení rozhodnutí, proti němuž směřuje, v jakém rozsahu a z jakých důvodů jej stěžovatel napadá, a údaj o tom, kdy mu bylo rozhodnutí doručeno.

V řízení o kasační stížnosti musí být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

Soudní poplatek za kasační stížnost vybírá Nejvyšší správní soud. Variabilní symbol pro zaplacení soudního poplatku na účet Nejvyššího správního soudu lze získat na jeho internetových stránkách: www.nssoud.cz.

Praha 28. května 2021

JUDr. PhDr. Štěpán Výborný, Ph.D., v. r.
předseda senátu